

Теотихуакан - градът на Боговете

Знаех, че ще посетя едно дълго мечтано място, но възспрях всякакви предварителни нагласи в себе си. Обух чифт удобни обувки и взех със себе си две неща, които ме съпътстваха навсякъде - сомbrero и фотоапарат. Потеглихме.

Пътят от Мексико сити до Теотихуакан беше изпълнен от редуващата се традиционна растителност - кактуси, юки, агаве и ярко оцветени къщи, натрупани на групи като живописни петна, разбира се всичко това с постоянното усещане на прах, нещо нормално по време на сухия сезон за страната.

Силното слънце на Мексико вече грееше безжалостно над главите ни, когато пристигнахме на дългоочакваното място. Огромни алоета покриваха големи площи около входа на пирамидите. Почти на всяка крачка търговци предлагаха всевъзможни сувенири и обсидианови статуетки на различни богове. Налага ти се да отклониш всеки един от тях поотделно, за да имаш сили за културно-историческата си разходка под изтощителното слънце.

Огромни руини, останали от културата на ацтеките, разположени на около 50 километра североизточно от Мексико град - това са Пирамидите при Теотихуакан. Историята на магичното място разказва, че по време на най-високия период на ацтекската култура, в този церемониален център са били застроени около 70 храмови павилиона и около 600 работилници. Докато вървиш, ти се налага да изкачваш и слизаш множество каменни възвишения, които се опитваш да довършиш в представите си. Някои от по-запазените обаче сякаш разказват сами за себе си.

Между 200 г.пр.н.е и първото столетие от новата ера е бил построен комплекс от

Текст и снимки: Драгомира Никова
пирамиди и малки храмове, от които незабравимо се открояват: Пирамидата на Слънцето, Пътят на мъртвите - Calzada de los Muertos, който съвсем преднамерено отвежда към Лунната Пирамида. Пред всяка една от пирамидите човек застава с различна нагласа, но въздействието е наистина зашеметяващо.

През 1971 година археолози откриват естествена пещера, 6 метра непосредствено под Слънчевата пирамида, която достига почти 100 метра на изток. Вероятно тази пещера е била централното светилище. Пирамидата е построена по посока изток - запад, в естествения ход на слънцето. Ацтеките са я считали за център на Универсума, а плоският ѝ връх представлявал сърцето на живота. Всяка от страните в основата си е широка 225 метра, а самата пирамида е висока 65 метра, което я определя като третата по големина пирамида в света.

Докато изкачвах пирамидата смело и ентусиазирано, незабелязано стигнах до второто ѝ ниво на височина. Направих една огромна грешка и, без да се замисля, обърнах глава назад и надолу. Беше потресавашо. Едва сега забелязах, че ако човек ясно вижда каменните стъпала пред себе си, вървейки нагоре, то стъпалата погледнати отгоре на долу се сливат и ти виждаш само една гладка повърхност. Една жестока визуална измама, от която ми се зави свят. Стиснах силно ръката на съпруга си и очите ми светкавично се напълниха със

3

1. Търговец на амулети
2. Ритуален танц
3. Фрагмент от Теотихуакан - поглед от Слънчевата пирамида
4. Пътят на мъртвите, водещ към лунната пирамида

сълзи. Доста хора около мен също изглеждаха превъзбудени от гледката, но това не ме успокои. Изведнъж изпаднах в такава паника, сякаш хиляди объркващи енергии нахлуха в мен. Вероятно усетих част от магичността на това място.

След като поразпитах, разбрах за предположение, че масивните постройки са били украсени с наситени цветове и рисунки на богове, които не са се съхранили във времето. Това, което най-много инспирира посетителите, е вярване, че пирамидите се обливат от космическа енергия, и всеки качил се ще поеме в себе си животворяща енергия. Тогавашните вярвания обясняват пещерата под пирамидата, като място, образувано от Слънчева и Лунна енергия, даваща началото и смисъла на човешкия произход. Ацтеките са били изключително, дори маниакално вярващи в боговете и традициите си. Религията е била политеистична и е от особена важност за ац-

текското население на Теотихуакан, което е експандирало до 250.000 души, по време на Класическата им епоха. Отличава се главен бог на дъжда – Куецалкоатъл. Други важни богове са били Старият бог Хуехуеотл, Ксипе Тотек – дебелият бог, два бога на плодородието и пролетният бог. Често пъти един бог се среща в различни проявления и най-често като змия, ягуар, птица, което доказват стенните рисунки от онова време. Според всеки бог и неговата символика са се провеждали съответните за културата жертвоприношения и ритуали. През последните няколко години са се провели множество археологически проучвания, които предполагат, че са се осъществявали специални ритуали с цел жертвоприношения на хора. Това доказват намерените гробове на насилствено убити жертви или живи погребани такива под Лунната пирамида. Вероятно ацтеките са вярвали в живот след смъртта.

Особено е усещането, когато вървиш по дългия път на мъртвите, отвеждащ до Лунната пирамида. На това място боговете бяха решили да не ме оставят на мира. Заставахме под нея и изведнъж пред нас се образува конусовидно завихряне, което повлече толкова прах със себе си, че всички туристи записваха очи. Прехласнахме

се от гледката и забравихме да снимаме. Изведнъж завихрилото се прашно мини торнадо, не по високо от 2-3 метра, реши да отмъкне точно моето сомбреро. Замръзнах на мястото си, докато неколцина туристи намериха това за много забавна атракция. След като прашният вихър си поигра с шапката ми, разхождайки я около Лунния комплекс, накрая реши да ми я върне на точното място, от което ми я беше взел. На това място наистина имаше нещо специално. Малко исторически разяснения и подробности:

Лунната пирамида е по-малката от двете пирамиди, висока е 46 метра, но на пръв поглед изглежда така, сякаш върхът ѝ се извисява почти до височината на слънчевата. Счита се, че е строена в седем отделни етапа и е била важно политическо място, което отдава почит на бурните богове, на войната и множеството жертви, които трябва да се посветят на това вярване. От третото хилядолетие Теотихуакан достига своя висок период на сила и възход. От съдовете, украшенията, сечивата и статуетките, изработени в този период, които разгледах в Археологическия музей на Мексико, бях повече от впечатлена. Качеството и формите им съперничат на съвременната керамика и пластика. Упадъкът на тази култура, обаче, предизвиква срыв навсякъде по тези земи, и така идва залезът на една голяма цивилизация. Мястото не се нуждае от моето признание, за да остане като едно от най-забележителните места на света, място, където усещаш истински допир с Боговете. ★

4

